

LITERATUUR

In deze rubriek wordt U geïnformeerd over nieuwe literatuur op het gebied van terrariumverzorging en de systematiek van slangen. Ook kan (op speciaal verzoek) af en toe een literatuuroopgaaf geplaatst worden over de determinatie van de slangen van een bepaald land of van een systematische groep. Tips voor nieuwe literatuur en boekbesprekingen ingezonden door lezers zijn van harte welkom. Redakteur: Ed Prüst, Voorstraat 61, 3512 AK Utrecht. Tel. 030-319347.

Frequency of sloughing in captive *Morelia*, *Liasis* and *Acanthophis*; Raymond T. Hoser. The Herptile (1982), Vol. 7 (3): 20-26.

Dit artikel, over de frequentie van vervellen van de bovengenoemde slangensoorten, is volgens de auteur het eerste wat betreft Australische slangen. Samengevat komt hij voor deze slangen op de volgende cijfers: *Morelia spilotes* (ondersoorten *Morelia spilotes spilotes* en *Morelia spilotes variegata*) gemiddeld 2,3 vervellingen per jaar; *Liasis amethystinus*, *Liasis childreni* en *Liasis perthensis* gemiddeld 3,3 vervellingen per jaar; *Acanthophis pyrrhus* en *Acanthophis antarcticus* (de doodsadder) gemiddeld 3,1 vervellingen per jaar.

Verder vermeldt de auteur een aantal zaken die tijdens het onderzoek zijn gebleken. De kortste periode tussen twee vervellingen was bij *Acanthophis antarcticus* 15 dagen (na een behandeling tegen mijt) en 26 dagen bij een *liasis amethystinus*. Een *Acanthophis antarcticus* had bij een snelle groei éénmaal een periode van 16

dagen tussen twee vervellingen. Jonge, snel-groeiende slangen vervellen vaker dan volwassen dieren.

Verder wordt geconcludeerd dat de frequentie van vervellen van *Acanthophis antarcticus* in het wild gedurende de eerste twee levensjaren 4 tot 5 (keer per jaar) is, waarna deze afneemt tot 2,5 in het vierde of vijfde levensjaar. Bij reptielen, die tussen de 20 en 30°C worden gehouden, zal een verhoging van de omgevings-temperatuur van 5°C een verdubbeling of verdrievoudiging van het metabolisme en de vervel-frequentie veroorzaken. Bij normale, gezonde en normaalgevoede slangen is de frequentie van vervellen voornamelijk afhankelijk van de temperatuur en niet van de hoeveelheid voedsel.

Leimadophis viridis und *Leimadophis sagittifer* im Hydrokulturrararium; Udo Strathemann. Herpetofauna (Ludwigsburg), 1983, Vol. 5 (22): 23-25.

De auteur heeft 3 *Leimadophis sagittifer* en 2 *Leimadophis viridis*. De dieren zijn ondergebracht in een volglazen aqua-terrarium van 105x40x70 cm. Een derde deel van het bodemoppervlak bestaat uit een 12 cm diep watergedeelte, dat door rechtopstaande, geperforeerde platen van het landgedeelte is afgescheiden.

Het landgedeelte is tot net boven de waterspiegel met hydrokultuurkorrels gevuld. Hierop ligt een enige centimeters dikke laag aquariumkiesel en hierop weer (vanwege het gezicht) een laagje zwart grind. Het geheel wordt verlicht met twee true-lite lampen, die van 09.00 tot 20.00 uur aan zijn. Het terrarium is beplant met *Maranta*, *Ficus*, *Cryptanthus*, *Philodendron* en *Guzmania*. Verder zijn er nog twee *Bromelia*'s en wat *Tillandsia*'s aangebracht. Het waterdeel is niet beplant.

Er loopt een constante waterstroom vanuit het waterdeel door het landdeel heen, waarbij het water biologisch gefilterd wordt. Het water wordt vervolgens opgepompt, verwarmd tot 26°C, door UV-licht gesteriliseerd en naar het waterdeel teruggeleid. In het waterdeel is ook nog een bruissteentje aangebracht.

Om te voorkomen dat de bodem voor de slangen te vochtig wordt is op sommige plaatsen op de hydrokorrels een glas plaat gelegd, speciaal op de rustplaats van de slangen.

Om de temperatuur op 26-28°C te houden is een extra warmtestraler aanwezig. De relatieve luchtvochtigheid is overdag 75-90% en 's nachts 85-95%.

De *Leimadophis sagittifer* zijn ongeveer 75 cm lang. Ze eten dode vis en stroken vis die met een pincet worden aangeboden, maar prefereren levende vis. Van maart tot oktober is er een duidelijke toename van de eetlust, van november tot februari wordt onregelmatig gegeten, ze weigeren dan ook stroken vis. Vooral 6-8 cm lange grondels worden door de slangen graag gegeten, waarschijnlijk omdat ze zo slank zijn. Zo nu en dan worden stroken vis bestrooid met een kalk-vitamine preparaat gevoerd. *Leimadophis sagittifer* eet ook naakte muizen, dood en levend, indien ze eerst met vis zijn ingewreven. Eens werd door een vorige eigenaar van de slangen een muis gevoerd, die was ingespoten met het preparaat "Vitacomplex". Hierna ver-toonden de dieren een zeer abnormaal gedrag (trillingen, apathie) en weigerden gedurende 10 dagen alle voedsel.

Leimadophis sagittifer is voornamelijk actief tussen 10.00 en 16.00 uur en neemt zo nu en dan een zonnebad onder de warmtestraler. Ze liggen ook graag op één van de *Tillandsia*'s. De dieren drinken niet uit het waterdeel, maar altijd uit een bepaalde *Bromelia*. Ze gaan alleen het water

in om vissen te vangen.

Een paar dieren hebben van begin februari tot eind mei wel gepaard, maar zonder succes, waarschijnlijk omdat het vrouwtje nog niet geslachtsrijp was. Het mannetje is daarna helaas gestorven.

De *Leimadophis viridis* zijn ongeveer 70 cm lang. De voorkeurstemperatuur van de dieren ligt ongeveer bij 28°C, maar ze zoeken nooit de direkte warmtestraling op. Opvallend is dat *Leimadophis sagittifer* na sproeien direkt op zoek gaat naar eten, terwijl *Leimadophis viridis* de droge plaatsen opzoekt tijdens het sproeien. Daarna en in het water nemen ze graag met de pincet aangeboden vis aan. *Leimadophis viridis* zit vaak in het water, maar de auteur heeft ze nog nooit vis zien vangen. De dieren gedragen zich zeer rustig ten opzichte van mensen.

Attractive intergrading of American *Elaphe*; Geoff Chapman. *The Herptile* (1982), Vol. 7 (2): 33.

De auteur roemt de aantrekkelijkheid van de kruising van *Elaphe obsoleta spiloides* en *Elaphe obsoleta rossalleni*. Hij kreeg uit kruisingen zes jongen, die nu 38-61 cm zijn. Eén ervan lijkt op *Elaphe obsoleta spiloides*, de overige vijf hebben donkerbruine vlekken op de rug en zijden. Twee van hen hebben een ondergrond van oranje op de rug tot beige met lichtgrijze vlekken op hun zijden. De overige drie hebben als grondkleur geel op hun rug tot beige met lichtgrijze vlekken op hun zijden; de gele kleur loopt bij twee exemplaren tot aan de snuit en de onderkant van de kin. Allen hebben een beige onderkant.

De auteur noemt zelf de weerstanden die bij veel mensen tegen dit soort kruisingen leeft, maar aarzelt desondanks niet deze kruising aan te prijzen.